

TANTÁRGYI ADATLAP

A SZAKKÉPZÉS PEDAGÓGIAI ALAPJAI

BMEGT51A558

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

A SZAKKÉPZÉS PEDAGÓGIAI ALAPJAI

Azonosító BMEGT51A558

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	20
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

vizsga
érdemjegy

Kreditszám

5

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>
Dr. Kanczné dr. Nagy Katalin	egyetemi adjunktus	kanczne.nagy.katalin@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Műszaki Pedagógia Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar-HU-

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: Szakoktató BSc - Műszaki szakoktató specializáció (2021/22/1 félévtől)

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **2**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2023.03.29.) az 580251/13/2023 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2023.03.29-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy ismeretanyagának elsajátításával a hallgató alapvető tájékozottságra tesz szert a szakképzés pedagógiai alapfogalmainak rendszerében, megismeri a szakképzés funkcióit, intézményrendszerét, célcsoportjait és jogi környezetét. Olyan szakképzési attitűddel és ismeretekkel rendelkezik, amelyekkel képes önállóan, problémaorientáltan tervezni és oktatni a szakképzési tananyagot és szakszerűen kezelni a szakképzésben a gyakorlati pedagógiai tevékenység problémahelyzeit.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri a szakképzésben az elméleti és gyakorlati oktatás legfontosabb pedagógiai, pszichológiai, szociológiai elméleteit, a nevelés, az oktatás, a képzés alapfogalmainak, összefüggéseit.
2. Ismeri a gyakorlati foglalkozások (iskolai, vállalati) tervezésével, szervezésével, megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismereteket, az egyéni és csoportos gyakorlatok szervezésének alapelveit, a differenciálást, a felzárkóztatást és a tehetséggondozás pedagógiai alapfogalmainak.
3. Rendelkezik a vállalati képzések tervezéséhez, szervezéséhez és vezetéséhez szükséges speciális elméleti és módszertani alapokkal és gyakorlati pedagógiai ismeretekkel.
4. Átfogóan ismeri a szakképzés jogszabályi elvárásait és rendszerét.
5. Ismeri a szakterület ismeretelméleti alapjait, megismerési sajátosságait, logikáját és terminológiáját, valamint kapcsolatát más tudományokkal, tantárgyakkal, műveltségterületekkel, továbbá a különböző tudásterületek közötti összefüggéseket és képes a különböző tudományterületi, szaktárgyi tartalmak integrációjára.
6. Rendelkezik az iskolai szakoktatói tevékenységhez szükséges pedagógiai és módszertani alapokkal, gyakorlati ismeretekkel.
7. Ismeri a tanulók életkori sajátosságait, megismerésének módszereit.

Képesség

1. Képes szakmódszertani, szaktárgyi, tanulásmódszertani és tantervi tudásának hatékony integrálására.
2. Képes a gyakorlati oktatási folyamat megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére és értékelésére a legkülönbözőbb oktatási formák (tanműhely, laboratórium) esetében.
3. Képes az oktatási stratégiáknak (módszerek, munka- és szervezeti formák, taneszközök) a gyakorlati oktatás nézőpontjából való megválasztására, alkalmazására, a megvalósítás eredményének ellenőrzésére, értékelésére, majd a folyamat korrekciójára.
4. Képes a szakmai gyakorlat (iskolai, vállalati) speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos egyéni megértési nehézségek kezelésére.
5. Képes a szakképzéssel összefüggő tanórán kívüli nevelőmunkára, a szakképzést elősegítő pályaorientációs feladatok ellátására.
6. Képes a szakképzés keretében a felnőttképzés és a duális képzés megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére, képes megtervezni és vezetni a vállalati rövidciklusú képzéseket.
7. Képes saját önálló tanulásának, továbbképzésének megtervezésére és megszervezésére.
8. Képes az érdeklődés, a figyelem folyamatos fenntartására, a tanulási nehézségek felismerésére a végzettségének megfelelő korosztály és a felnőttoktatás keretében egyaránt.
9. Képes pedagógiai tapasztalatait és nézeteit reflektív értelmezésére, elemzésére, értékelésére.

Attitűd

1. Tiszteli a tanulók személyiségét.
2. Érzékeny a tanulók problémáira, törekszik az egészséges személyiségfejlesztés feltételeit biztosítani minden tanuló számára.
3. Törekszik az aktív együttműködésre a szakmai elméleti tárgyak tanáiraival.
4. Fontosnak tartja a tanulás és tanítás folyamatainak tudatosodását, az önszabályozó tanulás támogatásához szükséges tudás és képesség megszerzését, a tanulási képességek fejlesztését, továbbá nyitott az egész életen át tartó tanulásra.
5. Törekszik az életkori, egyéni és csoport sajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő tanulási, tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására.
6. Reálisan ítéli meg a pedagógus szerepét a fejlesztő értékelés folyamatában.
7. Nyitott arra, hogy a konfliktushelyzetek, problémák feltárása, illetve megoldása érdekében szakmai segítséget kérjen és elfogadjon.
8. Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, és reflektív módon törekszik tevékenységének javítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére.

Önállóság és felelősség

1. Hitelesen képviseli a pedagógus szakma társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
2. Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
3. Szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más (elsődlegesen a pedagógiai) szakterület képzett szakembereivel is.
4. A szakképzés nézőpontjából figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.
5. Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett.

6. 6. Döntéseiben szakmai önreflexióra és önkorrekcóra képes.

Oktatásmódszertan

Interaktív előadások, egyéni és csoportos órai gyakorlatok, házi feladatok, kommunikáció írásban és szóban, IKT eszközök és technikák használata.

Tanulástámogató anyagok

- Kötelező irodalom
- Benedek András (szerk.) (2006): Szakképzés-pedagógia. Typotex Kiadó, Budapest.
- Tóth Péter (2012): Oktatási stratégiák a szakképzésben. DSGI Kiadó, Székesfehérvár,
- Ajánlott irodalom
- Benedek András (2007): Nemzetközi összehasonlító elemzés a szakképzésben. Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet, Budapest.
- Tóth Péter (2021): Fejezetek a mérnökpedagógiából I., Typotop, Budapest
- Tóth Péter (2021): Fejezetek a mérnökpedagógiából II., Typotop, Budapest

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.1 pontban megfogalmazott célok és tanulási eredmények elérése évközi írásbeli teljesítménymérés (szint-felmérő tanulmányi teljesítményértékelés), egy beadandó házi feladat (részteljesítmény értékelés), valamint a konzultációkon tanúsított aktív részvétel (részteljesítmény értékelés) alapján történik. Ezt módosíthatja az órákon tanúsított aktív részvétel.

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: B. Szintfelmérő értékelés (ellenőrző dolgozat): a tantárgy tudás és képesség típusú kompetenciaelemek meglétének ellenőrzése írásos formában. A harmadik konzultáción történő szintfelmérő értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt az addigi konzultációk anyaga, valamint a kötelező szakirodalom kijelölt fejezetei. Az ellenőrző dolgozat állhat kifejtendő elméleti kérdésekből, melyek a lexikális tudást; tesztkérdésekből, melyek az egyes fogalmak értelmezését és az azok közötti összefüggések felismerését; rövid esszékérdésekből, melyek a szintetizáló képességet és a problémafelismerő–megoldó képességet vizsgálják. C. Részteljesítmény-értékelés (házi feladat): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja. A házi feladat tartalmát, követelményeit, beadási határidejét, értékelési módját a tantárgy előadója határozza meg. D. Részteljesítmény-értékelés (aktív részvétel): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek egyszerűsített értékelési módja, melynek megjelenési formája a felkészült megjelenés és tevékeny részvétel a konzultációkon; az értékelési elveket a tantárgy előadója határozza meg. E. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelés - írásbeli és/vagy szóbeli teljesítményértékelés a félév során elsajátított teljes tananyag vonatkozásában, a vizsgán elhangzott kérdésekre történő válaszadás útján. Vizsgaelemek részaránya a minősítésben: írásbeli és szóbeli vizsga: 50%, évközi eredmények beszámítása: 50%, összesen: 100%.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- részteljesítmény értékelés (1. házi feladat): 40
- részteljesítmény értékelés (2. házi feladat): 50
- részteljesítmény értékelés (3. házi feladat): 10
- összesen: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- írásbeli és szóbeli vizsga: 50
- évközi eredmények beszámítása: 50
- összesen: 100

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Kontakt tanórán való részvétel, házi feladatok elkészítése

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	96
Jeles	85–95%
Jó	75–84%
Közepes	60–74%
Elégéséges	51–59%
Elégtelen	50%

Javítás és pótlás

A házi feladat a mindenkorai Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint, a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírt díjak megfizetése mellett pótolható.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	20
házi feladatra felkészülés	75
vizsgára történő felkészülés	55
összesen	150

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőlet véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2023.03.13-án. Érvényes 2023.03.13-tól.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.1. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Ezek hossza alapesetben 2+2 óra (öt alkalom), ám a hallgatók összetételétől és az általuk javasolt problémák tárgyalásának jellegétől függően arányuk az egyes félévek során változhat. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 A szemináriumok témái Szakképzési alapfogalmak, kapcsolódás az általános pedagógiához. A szakképzés történeti gyökerei, a szakmai kvalifikáció fogalma és gyakorlata. A felnőttkori tanulás és a tanulási értelmezése, munkahelyi tanulás sajátosságai. A szakképzés duális jellege, intézményi jellegzetességei. A szakképzés pedagógiai sajátosságai, kapcsolódó funkciók (pályaorientáció, tanácsadás). Hátrányos helyzet és tehetséggondozás a szakképzésben. Az életen át tartó tanulás és a felnőttek szakképzése közötti összefüggések. A vizsgára történő felkészülés és a kvalifikációs folyamat pedagógiai kérdései. Európai törekvések a szakképzés fejlesztésében. A Szakképzés 4.0 korszerűsítési program hatása a hazai szakképzésre.

További oktatók

Dr. Kattein-Pornói Rita egyetemi adjunktus kattein-pornoi.rita@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Műszaki Pedagógia Tanszék vezetője hagyja jóvá.